

اهتزاز در زنجیر

خاطرات جانباز آزاده ستوان ولی الله جهانگیری

سر هنگ مرتضی سلطانی

هیأت معارف جنگ
کمیته مجاهد ملی مبارزه با تروریسم

۱۳۸۶

سلطانی، مرتضی، ۱۳۳۱ -

اهتزاز در زنجیر: خاطرات جانباز آزاده ستوان ولی الله جهانگیری / مرتضی سلطانی: [برای] هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی . - تهران: ایران سبز، ۱۳۸۶.

هشت، ۲۳۲ ص: مصور (رنگی)، نمونه، عکس .

شابک: ۱۵۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۰۷-۲۶-۱

فهرست نویسی براساس اطلاعات قیپا

ص.ع. لاتینی شده: Morteza-Soltani. Ehtezaz-dar-zanjir
نمایه.

عنوان دیگر: خاطرات جانباز آزاده ستوان ولی الله جهانگیری.

۱. جهانگیری عسب، ولی الله. ۱۳۴۰ - خاطرات. ۰۲. جنگ ایران و عراق. ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷

- آزادگان - خاطرات. ۰۳. جنگ ایران و عراق. ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - خاطرات. الف. ایران.

ارتش. هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی. ب. عنوان.

۸ س ۹۲ ج / ۱۶۲۹ DSR ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲

شماره کتابخانه ملی: ۳۵۸۴۳-۸۵ م

اهتزاز در زنجیر: خاطرات جانباز آزاده ستوان ولی الله جهانگیری

• نویسنده: مرتضی سلطانی

• حروفچینی و صفحه آرایی: بنیاد فرجی

• ویرایش و نظارت چاپ: علی اعوانی

• طرح روی جلد: مهدی محمدی

• لیتوگرافی و چاپ: طراوت / لیلی

• شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

• قیمت: ۱۵۰۰ تومان

• نوبت و سال چاپ: اوّل ۱۳۸۶

• ناشر: ایران سبز،

تهران - صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۶۷۶۵

• شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۰۷-۲۶-۱

مرکز پخش: تلفن: ۲۲۴۵۱۳۴۴، نمابر: ۲۲۴۴۰۹۲۶

«حق چاپ برای هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	فهرست مطالب
شش	معارف جنگ
هفت	معرفی نویسنده
هشت	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۱	بر فراز خاطرات
۱۳	قبل از اسارت
۲۲	جنگ نازنجک
۲۳	عملیات والفجر ۴
۲۷	عملیات خیبر
۳۰	پل
۳۳	عملیات یا زهرا (س)
۳۶	عملیات ظفر ۲
۳۸	گروهان شهادت
۳۹	والفجر ۹
۴۸	ایام آخر جنگ
۴۹	آخرین درگیری
۵۰	آغاز اسارت
۵۵	اولین شب اسارت
۶۰	صبح اولین شب اسارت
۶۳	اولین وحدت
۶۵	به سوی بغداد
۶۶	اردوگاه شماره ۳ موصل
۶۷	فرمانده اردوگاه
۶۹	یا فاطمه زهرا (س)
۷۲	تجهیزات و آمار

۷۷	اولین ماه اسارت
۷۷	اولین نماز جماعت
۸۰	صلیب سرخ
۸۲	حقوق و مزایا
۸۴	سوزن
۸۵	قند و چایی و صابون
۸۵	حمام و ریش
۸۶	نامه
۸۷	آزادی در اسارت
۹۱	به سوی کربلا
۹۳	نجف اشرف
۹۴	حالات دریافت نامه
۹۵	یکصد و سه نفر
۱۰۰	ایام بی سرنوشت
۱۰۱	گروه پنج نفره
۱۰۲	سیاه چال و شکنجه گاه
۱۰۲	کتاب و روزنامه
۱۰۴	عاشورا
۱۰۵	ضیافت و پذیرایی
۱۰۶	آمبولانس و بیمارستان
۱۰۷	تلویزیون و سانسور
۱۰۸	زبان عربی
۱۰۸	خبر چین
۱۱۶	اهتزاز در زنجیر
۱۴۴	فرمانده جدید
۱۴۵	سیاه و سرخ
۱۴۵	زن

۱۴۶	پیراهن
۱۵۷	جاسوس
۱۷۳	اعدام
۱۸۰	امام
۱۸۶	بازهم خبرچین
۱۸۸	بوی آزادی
۱۸۹	اعتراف
۱۹۴	آخرین روزهای اسارت
۱۹۵	هویت
۱۹۵	اعترافات تکان دهنده
۱۹۶	اعلام آزادی
۱۹۷	روز موعود
۱۹۸	شلاق
۱۹۹	مسابقه
۲۰۰	نوید آزادی
۲۰۱	یادگار
۲۰۳	به سوی مرز
۲۰۳	دوباره بغداد
۲۰۵	خاک ایران
۲۰۵	اسلام آباد و قرنطینه
۲۰۶	گلزار شهدا
۲۰۷	اشتباه لپی
۲۰۹	عملیات‌ها
۲۱۲	اسناد
۲۱۷	تصاویر
۲۲۵	نمایه

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه ای از بازیافته ها، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاریها، ایثارگریها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام کرده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌شود.

سازمان افتخاری «هیأت معارف جنگ» که از پاییز سال ۱۳۷۳، با بنیانگذاری امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» و حمایت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته، مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خدای متعال مبنی بر:

«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»

با صداقت و تلاش دسته جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخارآمیز را که با گرایش «پژوهشی - آموزشی» شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خدا دارد.

شیوه کار هیأت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد بدین ترتیب بوده است که براساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت کرده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشتهای تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیتهای تلخ و شیرین را گردآوری کرده و در نهایت بعد از تطبیق آنها با مدارک و اسناد جبهه‌های نبرد در مسير تدوین قرار می‌دهند.

هیأت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی»

مرتضی سلطانی، متولد ۱۳۳۱ شهر همدان است. وی در سال ۱۳۵۳ در هوانیروز استخدام و پس از گذراندن دوره‌های متعدد نظامی - تخصصی و زبان انگلیسی در دانشکده‌های هوانیروز اصفهان، مرکز پشتیبانی آموزش در تبریز با عنوان مهندس پرواز بالگرد فارغ‌التحصیل شد. سلطانی از نویسندگان نظامی است که فعالیت قلم را از سال ۱۳۵۶ با درج گزارش و داستان‌های کوتاه در نشریات کشور آغاز کرده است. حضور مستمر این نویسنده در جبهه‌های هشت سال دفاع مقدس، موجب نگارش بیش از ۹۵ گزارش و داستان و کتاب‌هایی مانند: راهیان معراج، رودخانه وحشی، قتل عام، هوانیروز در عملیات بزرگ فاو، انسان، جنگ، حیوان و کلاه آبی شده است. او از نویسندگان پرتلاشی است که با کسب عنوان (نویسنده اثر برگزیده) در همایش اندیشه و قلم ارتش (۱۳۸۳)، موفق به دریافت لوح زرین شده است. «هتزاز در زنجیر» هفتمین اثر سلطانی است که اختصاص به خاطرات یکی از آزادگان ارتش جمهوری اسلامی ایران دارد. کتاب‌های دست نوشته‌های ملکه سبا و رقص گندمزار، از این نویسنده در نوبت چاپ قرار دارد.

پیشگفتار

نقش کردم رخ زیبای تو بر خانه دل خانه ویران شد و آن نقش به دیوار بماند
«رحمت عیسا»

هر بهاری خزان، هر تولدی مرگی و هر آغازی پایانی به دنبال دارد. آغاز ما تولد به اراده پروردگار بزرگ، و پایان نیز با مشیت الهی است. سال‌های عمر را همراه با هشت سال دوران دفاع مقدس پشت سر گذاشته‌ایم و سپید موی چشم به راه هستیم که در لحظه موعود رخت از این دنیا بربندیم. در فاصله این پیدایش و مهاجرت خط سیری را با نام کوله‌بار عمر طی کرده‌ایم که نمایشگر گفتار و رفتار و پندار ما می‌باشد و مورد قضاوت قرار خواهد گرفت. و چه بسا این قضاوت و دادگری درباره هنرمندان و به‌خصوص نویسندگان جنگ و تاریخ، بسیار دقیق و موşkاف است، زیرا رسالتی عظیم به دوش دارند که مبادا نان را به نام ترجیح داده و اسیر تحریف و تخریب فرهنگ و یادمان‌های راستین یک کشور و جامعه به خاطر جاه و مال شده باشند که این تقصیر گناهی نابخشودنی می‌باشد. همه رفتنی هستیم و تنها یادگارهایی که به جای خواهند ماند، کتاب و دست‌نوشته‌ها و اوراق تاریخ هستند که نسل به نسل و سینه به سینه منتقل خواهند شد.

خواننده گرامی!

سطرهایی که در این کتاب از مقابل دیدگانتان خواهند گذشت، روایات راستینی از دو سال و چهل روز ایام اسارت ستوان دوم جانباز آزاده هوانیروز ارتش جمهوری اسلامی ایران - ولی الله جهانگیری - است که در اردوگاه و زندان شماره ۳ موصل عراق با شماره اسارت ۱۴۱۰۵ به سر برده است.

پیش درآمد این خاطرات، اجمالاً اختصاص به شرح خاطرات این رزمنده در جبهه‌های هشت سال دفاع مقدس دارد و ساختار اصلی، ایام اسارت است. نگارش این مجموعه که دل‌گویه‌های یکی از آزادگان این مرز و بوم می‌باشد، دارای فراز و نشیب بی‌شماری در مقاطع زمانی خاص، مثل حضور در جبهه‌های جنگ، مجروحیت‌های جنگی، شروع اسارت، سالروز انقلاب، اماکن مقدس، نفوذ عوامل جاسوس و خبرچین، اعتصاب‌های متعدد هستند و در کل، ۷۱ خاطره متفاوت، که همچون حلقه‌های یک زنجیر به هم متصل می‌باشند. این دل‌گویه‌ها که با صداقتی خاص بیان شده‌اند، نگارنده را ملزم کرد که حقایق را بدون دخل و تصرف تکمیل، و با اطلاعات جانبی از دیگر اسرایی که در آن اردوگاه اسیر بوده‌اند و همچنین پاره‌ای موارد دیگر که نیش و نوش‌های جبهه و اردوگاه و اسارت و آزادی را شامل می‌شدند به قلم بگیرد و به صورت این کتاب تدوین و نگارش کند.

تحقیق و مصاحبه گسترده از بیان کننده در بیش از هجده ماه، جستجو در یافتن دیگر آزادگان هم بند او، استناد به مدارک و اسناد، با زندگی و پرونده خدمتی و دیگر موارد پیشنهادی، نتیجه‌اش این کتاب گردید که از نظر شما می‌گذرد. نیاز به قلم‌فرسایی و بازی با کلمات نیست که محتوای خاطرات بیان کننده و خود کامل‌تر و زیباتر از هر مقدمه و پیشگفتاری می‌باشند. امید که این کتاب و دیگر آثار دفاع مقدس، یادگار و اسنادی از رزم و ایثار و بزرگمردی نیروهای مسلح این مرز و بوم در پویاشدن هر چه بیشتر و اعتلای فرهنگ غنی این آب و خاک برای آینده و آیندگان باشند.

مرتضی سلطانی